

Svenska rum

Anna-Liisa Haavikko och Liisa Vihmanen skrev i Käpylä-lehti om de problem som uppstått då eleverna både i hög- och lågstadiet vid Yhtenäiskoulu förlorat sitt slöjdklassrum. Nu hamnar eleverna att ha sina slöjdtimmar som nomader i olika skolor, några så långt borta som i Vallgård.

Haavikko och Vihmanen beskrev olika möjligheter att lösa problemet som dock inte hade lyckats. En av dessa möjligheter var att sammanända den nya slöjdklass som nyss tagits i bruk vid Kottby lågstadieskola på Pohjolagatan. Haavikko och Vihmanen lät förstå att lågstadieskolan inte hade velat ändra på sina läsordningar så att gemensam användning hade varit möjlig.

Det är lätt att sympatisera med Haavikko och Vihmanen. Naturligtvis borde alla elever kunna ha alla timmar i den egna skolan, och det är naturligtvis inte alls önskvärt att (speciellt små) barn hamnar att förflytta sig långa sträckor fram och tillbaka genom stan under skoldagen.

Som förälder till barn i Kottby lågstadieskola kontinuerligt sedan 1989 (och ännu tre terminer till!) vill jag belysa hur jag kan tänka mig att lärarna och direktionen i lågstadieskolan tänkt. Observera att jag inte talar om saken med någon av dem, denna Svenska hörna är alltså inte att betrakta som skolans eller direktionens språkrör.

Eleverna i lågstadieskolan har i decennier haft sina slöjdtimmar på annat håll, länge så långt borta som vid Alexis Kivi-gatan dit vår son för från Pohjolagatan i flera års tid. Gymnastiktimmarna sina hade Kottbyeleverna i flera års tid i den finskspråkiga laboratorieskolan vid Lyckovägen, vilken visserligen låg nära men där det var stora tidtabellproblem.

Medan lågstadiet renoverades 1999-2000 var hela skolan utlokaliserad till Äggelby (tillsammans med Praktika) vilket var en stor pärs både för lärare och elever, för att inte tala om oss föräldrar.

Det är alltså uppenbart att de svenska Kottby-eleverna har nomadiserat minst sagt tillräckligt och att de har förtjänat tillbyggnaden, som föranledes framförallt av det stigande elevantalet.

Men nu kommer jag till den egentligen ideologiska eller kanske rättare sagt identitetsmässiga frågan om "svenska rum". Finlandssvenskarna i norra Helsingfors lever i en annars nästan totalt finskspråkig mil-

jö (som det förstås i sig inte är något fel på!). Många av barnen i skolan kommer från tvåspråkiga och några från rent finskspråkiga hem. Flera av dessa barn behärskar inte svenskan som ett modersmål, eller på ett modersmålsliknande sätt då de inleder skolgången.

Skolan är för somliga av dessa den enda stabila svenskspråkiga miljön de överhuvudtaget upplever, och för många den enda de upplever utanför hemmet.

För att man skall lära sig sitt första språk ordentligt är det ytterst viktigt att från början, så tidigt som möjligt, inse att svenskan används också utanför det egna hemmet. Det är därför det är så viktigt att det nästan utanför hemmen skall finnas en så enspråkig svensk stödmiljö som möjligt. I praktiken är det bara den svenskspråkiga skolan som kan erbjuda detta.

Blir det så att man talar sitt modersmål nästan bara hemma blir det fort jämförbart med ett hemligt språk.

Det är därför det är så viktigt att eleverna på rasterna skall tala så mycket svenska som möjligt, alla med varandra. Och det är just därför som det ur minoritetens synpunkt inte är optimalt att det regelbundet finns stora helt finskspråkiga klasser som kanske besöker skolan varje dag och därigenom gör finskan hörd hela tiden på rasterna. Finska hör de svenska Kottbybarnen nästan utan undantag tillräckligt av annars också!

Det är därför de svenska rummen är så viktiga. Men för den sakens skull är det naturligtvis inte meningen att de skall vara isolerade celler!

FRED KARLSSON

